

Anarchokapitalismus

Díl jednattřicátý:

Svoboda učení

Přednáší Urza

4. září

v klubu (de)Centrála

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ O alternativách k současnému vzdělávání.
  - » Školství i státní indoktrinaci jsme již rozebírali.
- ❖ Pedagogika versus amikace
- ❖ Utváření lidské mysli a sklony k autoritářství
- ❖ Neuvěřitelná teorie, fascinující praxe

Od samého počátku...

- ❖ Co se ve škole naučíme ze všeho nejdříve?
  - » Číst? Psát? Počítat?

Od samého počátku...

- ❖ Co se ve škole naučíme ze všeho nejdříve?
  - » Číst? Psát? Počítat? Ne...

- ❖ Před tím vším se naučíme poslouchat učitele.
  - » Cizího člověka, který je nám přidělen.

Od samého počátku...

- ❖ Co se ve škole naučíme ze všeho nejdříve?
  - » Číst? Psát? Počítat? Ne...

- ❖ Před tím vším se naučíme poslouchat učitele.
  - » Cizího člověka, který je nám přidělen.

- ❖ Přirozené autority jsou zdravé; respektujeme je.
  - » Učitele jsme si však nevybrali; nic o něm ani nevíme!

Prostředí

❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě.

- ❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě:
  - » Žáci dělají, co se jim řekne a kdy se jim řekne.
    - Sedí v lavicích, věkově segregovaní, řídí je zvonek.

- ❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě:
  - » Žáci dělají, co se jim řekne a kdy se jim řekne.
    - Sedí v lavicích, věkově segregovaní, řídí je zvonek.
  - » Vchod do školy, hromadné šatny, uniformita...
    - Stanislav Štěch to vyzdvihoval v debatě s Janem Hlochem.

- ❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě:
  - » Žáci dělají, co se jim řekne a kdy se jim řekne.
    - Sedí v lavicích, věkově segregovaní, řídí je zvonek.
  - » Vchod do školy, hromadné šatny, uniformita...
    - Stanislav Štěch to vyzdvihoval v debatě s Janem Hlochem.

- ❖ Celé je to povinné a žáci jsou nuceni tam sedět.

- ❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě:
  - » Žáci dělají, co se jim řekne a kdy se jim řekne.
    - Sedí v lavicích, věkově segregovaní, řídí je zvonek.
  - » Vchod do školy, hromadné šatny, uniformita...
    - Stanislav Štěch to vyzdvihoval v debatě s Janem Hlochem.

- ❖ Celé je to povinné a žáci jsou nuceni tam sedět.
  - » Takto omezujeme svobodu už jen vězňů a branců.

- ❖ Prostředí školy vede lidi ke konformitě:
  - » Žáci dělají, co se jim řekne a kdy se jim řekne.
    - Sedí v lavicích, věkově segregovaní, řídí je zvonek.
  - » Vchod do školy, hromadné šatny, uniformita...
    - Stanislav Štěch to vyzdvihoval v debatě s Janem Hlochem.

- ❖ Celé je to povinné a žáci jsou nuceni tam sedět.
  - » Takto omezujeme svobodu už jen vězňů a branců.
    - Zde se ani nikdo neobtěžoval výjimkou v LZPS.

Pedagogika

- ❖ Wiki: *Společenská věda, která zkoumá podstatu, strukturu a zákonitosti výchovy a vzdělávání jako záměrné, cílevědomé a soustavné činnosti formující osobnost člověka v nejružnějších sférách života společnosti.*

- ❖ Wiki: *Společenská věda, která zkoumá podstatu, strukturu a zákonitosti výchovy a vzdělávání jako záměrné, cílevědomé a soustavné činnosti formující osobnost člověka v nejrůznějších sférách života společnosti.*
- ❖ Pedagogové formují žáky do „cílového“ stavu.
  - » Tento stav vybírají politici, úředníci, učitelé, voliči...

- ❖ *Wiki: Společenská věda, která zkoumá podstatu, strukturu a zákonitosti výchovy a vzdělávání jako záměrné, cílevědomé a soustavné činnosti formující osobnost člověka v nejrozličnějších sférách života společnosti.*

- ❖ Pedagogové formují žáky do „cílového“ stavu.
  - » Tento stav vybírají politici, úředníci, učitelé, voliči...
    - **Žáci se na procesu tvorby onoho cíle nijak nepodílejí!**
      - Lidé startují svůj život bez zodpovědnosti za jeho směřování.

- ❖ *Wiki: Společenská věda, která zkoumá podstatu, strukturu a zákonitosti výchovy a vzdělávání jako záměrné, cílevědomé a soustavné činnosti formující osobnost člověka v nejrozličnějších sférách života společnosti.*

- ❖ Pedagogové formují žáky do „cílového“ stavu.
  - » Tento stav vybírají politici, úředníci, učitelé, voliči...
    - **Žáci se na procesu tvorby onoho cíle nijak nepodílejí!**
      - Lidé startují svůj život bez zodpovědnosti za jeho směřování.

- ❖ Kdo se procesu nepodvolí, je „problémový“ ...

Amikace

❖ Antimanipulativní edukace; opak pedagogiky

- ❖ Antimanipulativní edukace; opak pedagogiky
- ❖ Neformujeme děti; jen jim dáváme prostor.
  - » Děti v podnětném prostředí hledají samy sebe.

- ❖ Antimanipulativní edukace; opak pedagogiky
- ❖ Neformujeme děti; jen jim dáváme prostor.
  - » Děti v podnětném prostředí hledají samy sebe.
  - » Rodič/rádce si hlídá své hranice, nenechá se ušlapat.
    - Pracuje sám se sebou, jde dětem příkladem.

- ❖ Antimanipulativní edukace; opak pedagogiky
- ❖ Neformujeme děti; jen jim dáváme prostor.
  - » Děti v podnětném prostředí hledají samy sebe.
  - » Rodič/rádce si hlídá své hranice, nenechá se ušlapat.
    - Pracuje sám se sebou, jde dětem příkladem.
- ❖ Dítě je partnerem v rovnocenném vztahu.
  - » Byt' má třeba méně životních zkušeností.

Amikace není „cohcárna“

- ❖ Amikace neznamená, že je rodič sluhou dítěte.
  - » **Jedná se o rovnocenný vztah!**
    - Neměl by být vychýlen ani na jednu stranu.

Amikace není „cohcárna“

- ❖ Amikace neznamená, že je rodič sluhou dítěte.
  - » **Jedná se o rovnocenný vztah!**
    - Neměl by být vychýlen ani na jednu stranu.

- ❖ Jedna věc je někomu udávat směr jeho života.
  - » Úplně jiná věc je nenechat si jím ničit život vlastní.

Amikace není „cohcárna“

- ❖ Amikace neznamená, že je rodič sluhou dítěte.
  - » **Jedná se o rovnocenný vztah!**
    - Neměl by být vychýlen ani na jednu stranu.

- ❖ Jedna věc je někomu udávat směr jeho života.
  - » Úplně jiná věc je nenechat si jím ničit život vlastní.

- ❖ Nechceme tvořit tyrany ani otloukánky.

Efektivita učení?

- ❖ Dospělí mají více zkušeností než děti.
  - » Často vědí, jak mnohé věci dělat lépe, efektivněji...

Efektivita učení?

- ❖ Dospělí mají více zkušeností než děti.
  - » Často vědí, jak mnohé věci dělat lépe, efektivněji...
- ❖ Proč tedy dětem nevnutit správná řešení?

Efektivita učení?

- ❖ Dospělí mají více zkušeností než děti.
  - » Často vědí, jak mnohé věci dělat lépe, efektivněji...
- ❖ Proč tedy dětem nevnutit správná řešení?
  - » **Protože pak nejsou zodpovědné za své životy.**

Efektivita učení?

- ❖ Dospělí mají více zkušeností než děti.
  - » Často vědí, jak mnohé věci dělat lépe, efektivněji...

- ❖ Proč tedy dětem nevnutit správná řešení?
  - » **Protože pak nejsou zodpovědné za své životy.**
    - Nemohou se doopravdy učit z následků svých chyb.
      - Je lepší si rychle osvojit dovednosti, nebo převzít odpovědnost?

Efektivita učení?

- ❖ Dospělí mají více zkušeností než děti.
  - » Často vědí, jak mnohé věci dělat lépe, efektivněji...

- ❖ Proč tedy dětem nevnutit správná řešení?
  - » **Protože pak nejsou zodpovědné za své životy.**
    - Nemohou se doopravdy učit z následků svých chyb.
      - Je lepší si rychle osvojit dovednosti, nebo převzít odpovědnost?

- ❖ Navíc... jak se bez respektu naučit respektovat?

Sklony k autoritářství

- ❖ Ve školách jsou učitelé vládci; žáci jsou poddaní.

Sklony k autoritářství

- ❖ Ve školách jsou učitelé vládci; žáci jsou poddaní.
- ❖ Lidé si od malička zvykají na tento model.
  - » Stav celé společnosti je pak jeho obrazem.

Sklony k autoritářství

- ❖ Ve školách jsou učitelé vládci; žáci jsou poddaní.
- ❖ Lidé si od malička zvykají na tento model.
  - » Stav celé společnosti je pak jeho obrazem.
- ❖ Svobodní a zodpovědní lidé nepotřebují vládce.

Sklony k autoritářství

- ❖ Ve školách jsou učitelé vládci; žáci jsou poddaní.
- ❖ Lidé si od malička zvykají na tento model.
  - » Stav celé společnosti je pak jeho obrazem.
- ❖ Svobodní a zodpovědní lidé nepotřebují vládce.
- ❖ Vystrašení a nezodpovědní chtějí iluzi bezpečí.

❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe.

- ❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe:
  - » Escuela Moderna; 1901 až 1906; Francisco Ferrer

- ❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe:
  - » Escuela Moderna; 1901 až 1906; Francisco Ferrer
  - » Summerhill; 1921 dodnes; Alexander S. Neill

- ❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe:
  - » Escuela Moderna; 1901 až 1906; Francisco Ferrer
  - » Summerhill; 1921 dodnes; Alexander S. Neill
  - » Sudbury valley; 1968 dodnes; manželé Greenbergovi
    - Dnes existuje síť desítek neformálně propojených škol.

- ❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe:
  - » Escuela Moderna; 1901 až 1906; Francisco Ferrer
  - » Summerhill; 1921 dodnes; Alexander S. Neill
  - » Sudbury valley; 1968 dodnes; manželé Greenbergovi
    - Dnes existuje síť desítek neformálně propojených škol.
  - » Po světě vznikají další školy (limitované zákony).

- ❖ Výše uvedenou teorii osvědčila stoletá praxe:
  - » Escuela Moderna; 1901 až 1906; Francisco Ferrer
  - » Summerhill; 1921 dodnes; Alexander S. Neill
  - » Sudbury valley; 1968 dodnes; manželé Greenbergovi
    - Dnes existuje síť desítek neformálně propojených škol.
  - » Po světě vznikají další školy (limitované zákony).

- ❖ Skvělé výsledky v praxi vyvracejí obavy kritiků.

Model vhodný pro všechny?

- ❖ Žádný takový neexistuje; lidé jsou různí.

Model vhodný pro všechny?

- ❖ Žádný takový neexistuje; lidé jsou různí.
- ❖ Netvrdím, že všechny školy mají být svobodné.
  - » Osobně je preferuji, ale chci nechat lidem volbu.

Model vhodný pro všechny?

- ❖ Žádný takový neexistuje; lidé jsou různí.
- ❖ Netvrdím, že všechny školy mají být svobodné.
  - » Osobně je preferuji, ale chci nechat lidem volbu.
- ❖ Odmítám zákaz těch škol výsledkům navzdory.

Model vhodný pro všechny?

- ❖ Žádný takový neexistuje; lidé jsou různí.
- ❖ Netvrdím, že všechny školy mají být svobodné.
  - » Osobně je preferuji, ale chci nechat lidem volbu.
- ❖ Odmítám zákaz těch škol výsledkům navzdory.
- ❖ Školství by nemělo být centralizované a státní.

Řešení

❖ Úplná odluka školství od státu

- ❖ Úplná odluka školství od státu:
  - » zrušení povinné školní docházky

- ❖ Úplná odluka školství od státu:
  - » zrušení povinné školní docházky
  - » zrušení legislativy regulující školy

- ❖ Úplná odluka školství od státu:
  - » zrušení povinné školní docházky
  - » zrušení legislativy regulující školy
  - » zrušení státních dotací vzdělávání

- ❖ Úplná odluka školství od státu:
  - » zrušení povinné školní docházky
  - » zrušení legislativy regulující školy
  - » zrušení státních dotací vzdělávání
  - » zrušení státních certifikací ve vzdělávání

Jak toho postupně docílit?

❖ Jednotlivé kroky

Jak toho postupně docílit?

❖ Jednotlivé kroky:

» povolit lidem volnotržní alternativy

Jak toho postupně docílit?

❖ Jednotlivé kroky:

- » povolit lidem volnotržní alternativy
- » snížit daně lidem nevyužívajícím státní školství

Jak toho postupně docílit?

❖ Jednotlivé kroky:

- » povolit lidem volnotržní alternativy
- » snížit daně lidem nevyužívajícím státní školství
- » rušení státních škol tam, kde je konkurence

Jak toho postupně docílit?

❖ Jednotlivé kroky:

- » povolit lidem volnotržní alternativy
- » snížit daně lidem nevyužívajícím státní školství
- » rušení státních škol tam, kde je konkurence
- » zrušení certifikace (se zvolňováním začít už dříve)

- ❖ Školy berou dětem odpovědnost za jejich životy.
- ❖ Opakem pedagogiky je amikace.
  - » Pedagogika vede k autoritářství a konformitě.
- ❖ Nejde jen o teorii; tu podporuje stoletá praxe.
- ❖ Řešením je úplná odluka školství od státu.

Přijďte příště

- ❖ První říjnovou středu bude přednášet Tereza na téma biotechnologií a s nimi spojených etických otázek a odpovědí trhů i regulátorů.

Středa 2. října
v 19 hodin v (de)Centrále